

T.B.M.M.
HALKLARIN DEMOKRATİK PARTİSİ
Grup Başkanlığı
Sayı : 1396
Tarih : 21.01.2015

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Zorunlu askerlik görevi sırasında yaşanan intihar olaylarının derinliğine araştırılarak bu konuda alınması gereken önlemlerin belirlenmesi amacıyla Anayasa'nın 98 inci İç Tüzüğü'nün 104 üncü ve 105 inci maddeleri gereğince Meclis Araştırması açılması için gereğini arz ve teklif ederiz.

Nursel AYDOĞAN

Diyarbakır Milletvekili

GEREKÇE

Türkiye, zorunlu askerlik görevi sırasında yurttaşı en fazla intihar olayının yaşandığı ülke olarak dünya sıralamasında üst sıralarda yer almaktadır. Buna karşılık TSK ve hükümetin intihar vakalarının incelenmesine ve aydınlatılmasına dair herhangi bir çaba göstermediği de kamuoyu tarafından yakından izlenmektedir.

Bugün Türkiye’de neredeyse her hafta en az bir askerin şüpheli biçimde intihar ettiği kamuoyuna yansımaktadır. Zorunlu askerlerin haklarını savunmak amacıyla kurulan platformlardan Zorunlu Asker Hakları Platformu kendilerine gelen bilgiler ve kamuoyuna yansıyan şüpheli asker intiharı sayısının 2014 yılı içerisinde 43 olduğunu açıklamıştır. Açıklanan sayının sadece kamuoyuna yansıyan sayı olduğu bilinmeli ve gerçek sayının çok daha fazla olduğu dikkate alınmalıdır.

Şüpheli biçimde gerçekleşen zorunlu asker intiharlarının önündeki en önemli engelin cezasızlık sorunu olduğu ve bu sorunun da hukuki reformlarla çözüleceği muhakkaktır. Yaşanan intihar olayları genel olarak askeri savcılıklar aracılığıyla soruşturulmaktadır. Askeri savcılıklar tarafından gerçekleştirilen soruşturmaların genelde takipsizlikle neticelenmesi zorunlu askerlik görevi sırasında yaşanan intiharların esas nedenlerinin belirlenmesinin önünde de önemli bir engel teşkil etmektedir. Bu intiharların şüpheli biçimde gerçekleşenleri ancak sivil mahkemeler aracılığı ile soruşturulmalıdır.

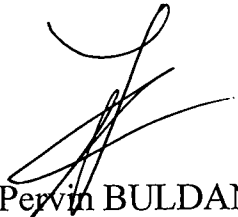
15 Ocak 2014 tarihinde Şırnak’ta zorunlu askerlik görevini yaparken ailesine, ‘intihar etti’ şeklinde bilgi verilen zorunlu asker Mutlu Acısu’nun intihar etmediği aksine askerde vurulduğu ortaya çıkmıştır. Oysa askeri yetkililerin verdiği bilgi zorunlu asker Mutlu Acısu’nun intihar ettiği yönünde olmuştur. Yakın zamanda kamuoyuna yansıyan bu olaya benzemekte olan ve aileler, askeri yetkililer dışında kimsenin sayısını, ismini ve ölüm şeklini bilemediği çok sayıda şüpheli zorunlu asker intiharları yaşanmaktadır.

Asker Hakları Platformu 2014 yılında zorunlu askerlik görevi sırasında yaşanan yaşam hakkı ihlallerine ilişkin kamuoyuna bir rapor açıklamıştır. Söz konusu raporda, Asker Hakları Platformu olarak kendilerine yapılan başvuru sayısının 2014 yılı içerisinde 653 olduğunu açıklamışlardır. Bu sayıdan 54 askerin intihar eğiliminde olduğu ve bu sayının da yine TÜİK’in verilerinde yer alan sivil intiharlarından 2,5 kat oranında fazla olduğu ortaya çıkmıştır. Yine bu rakamlar özellikle TSK ve Milli Savunma Bakanlığı’nın her fırsatta

“sivilde de aynı oranda intihar oluyor, 20-24 yaş grubu ise intihar açısından zaten risk grubu” şeklinde dile getirdiği gerekçelere bakıldığında aksine çok daha ciddi boyutlarda olduğu görülmüştür. Raporda ayrıca Erbaşlar’ın muvazzaf askerlere göre çok daha yüksek bir oranda intihar ettikleri ve bu eğilime sahip oldukları da yer almıştır.

Sadece 2014 yılı içerisinde 43 askerin intiharı ve 2014 yılı Aralık ayı içerisinde 4 zorunlu askerin şüpheli biçimde intihar ettiği bilgisine bakıldığında askeri bölgelerde yaşam hakkı ihlallerine ve vücut bütünlüğüne yönelik suçlar ile işkence suçlarıyla ilgili etkili bir soruşturma ve kovuşturma yapılmadığı görülecektir. Dolayısıyla bu etkin kovuşturmalar ve soruşturmalara cezasızlık olgusu da eklenince kötü muameleye dair caydırıcılık durumu da ortadan kaybolmaktadır. Sonuç itibarıyla ‘Hukukun üstünlüğü’ ve ‘Yaşam hakkının kutsallığı’ ilkesinden hareketle, kışlalarda intihar ve cinayet başta olmak üzere insan yaşamını hiçe sayan suçlara dair soruşturma ve davalar sivil mahkemelerde yürütülmelidir.

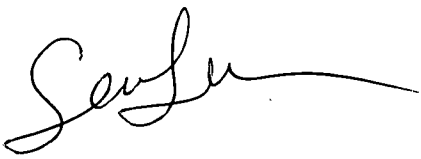
Halkların Demokratik Partisi grubu olarak kışlalarda yaşanan ve zorunlu askerlik görevi sırasında intihar ettiği iddia edilen şüpheli tüm asker ölümlerinin nedenlerinin araştırılması ve alınacak önlemlerin belirlenmesi amacıyla meclis araştırma komisyonunun kurulmasını faydalı görüyoruz.

1. Pervin BULDAN
HDP Iğdır Milletvekili

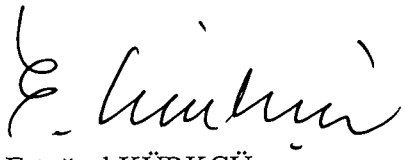
2. İdris BALUKEN
HDP Bingöl Milletvekili

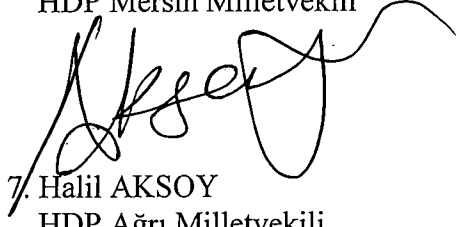
3. Sırrı Süreyya ÖNDER
HDP İstanbul Milletvekili

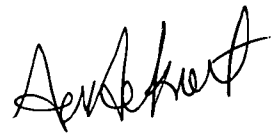
4. Sebahat TUNCEL
HDP İstanbul Milletvekili

5. Ertuğrul KÜRKÇÜ
HDP Mersin Milletvekili

7. Halil AKSOY
HDP Ağrı Milletvekili

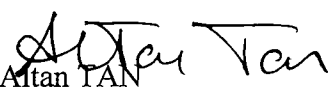
8. Ayla AKAT ATA
HDP Batman Milletvekili

9. Bengi YILDIZ
HDP Batman Milletvekili

10. Hüsamettin ZENDERLIOĞLU
HDP Bitlis Milletvekili

13. Altan TAN
HDP Diyarbakır Milletvekili

14. Adil ZOZANI
HDP Hakkari milletvekili

15. Esat CANAN
HDP Hakkari milletvekili

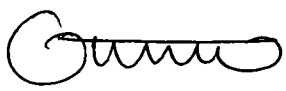
16. A. Levent TÜZEL
HDP İstanbul milletvekili

17. Mülkiye BİRTANE
HDP Kars Milletvekili

18. Erol DORA
HDP Mardin Milletvekili

19. Gülser YILDIRIM
HDP Mardin milletvekili

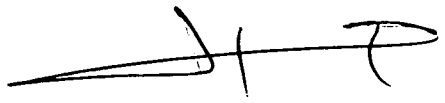
20. Demir ÇELİK
HDP Muş Milletvekili

21. İbrahim BİNİCİ
HDP Şanlıurfa Milletvekili

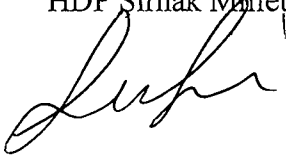
22. İbrahim AYHAN
HDP Şanlıurfa Milletvekili

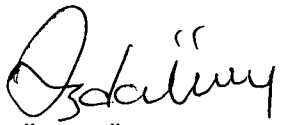
23. Hasip KAPLAN
HDP Şırnak Milletvekili

24. Selma IRMAK
HDP Şırnak Milletvekili

25. Faysal SARIYILDIZ
HDP Şırnak Milletvekili

26. Özdal ÜÇER
HDP Van Milletvekili

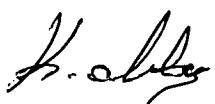
27. Nazmi GÜR
HDP Van milletvekili

28. Leyla ZANA
Diyarbakır Milletvekili

29. Aysel TUĞLUK
Van Milletvekili

30. Kemal AKTAŞ
Van Milletvekili